

Loda Sözcüğü Üzerine

Ekrem Gül*
(Baranovichi)

*Etimolojiyi hepimize sevdiren
Uwe Bläsing hocama, uzun
ömür dileklerle...*

Özet: Türkler, tarihte birçok kültür ile etkileşim içinde olmuştur. Bu kültür etkileşimi pek çok alanda olduğu gibi dilde de izler bırakmıştır. Anadolu ağızlarındaki alıntı sözcükler aracılığıyla da bu kültür etkileşiminin izlerini sürebiliyoruz. Bu alıntı sözcüklerden bazılarının kökeni, ağızlar veya aracı diller vasıtasıyla Akadca gibi çok eski dillere kadar gidebilmektedir. Anadolu'nun pek çok yöresinde “saman yığını” anlamıyla kullanılan “loda” kelimesi de bunlardan biridir. Anadolu ağızları, tarihî kaynaklar ve sözlüklerdeki veriler karşılaştırıldığında bu sözcüğün tam bir ortak kültür unsuru olduğu anlaşılmaktadır. Kelimenin izlerine Mezopotamya bölgesi civarındaki dillerde (Arapça, Asurca, İbranice, Farsça, Süryanice, Kürtçe) rastlarız. “Cistus” familyasına ait güzel kokulu bir bitki olan “ladanum” Batı dillerinde de bilinmektedir.

Anahtar Sözcükler: loda, Anadolu ağızları, alıntı sözcükler, etimoloji, ladanum bitkisi

Abstract: Turkish has interacted with many cultures in history. This acculturation has also left signs in language as happens in many areas. We

* ekremgul2003@hotmail.com, Baranovichi State University.

can trace back of acculturation by means of loanwords in Anatolian dialects. Some of these loanwords etymology may base on very old languages such as Akkadian by means of dialects or mediating languages. “Loda” word which is used in the meaning of ”straw heap, a heap of any material covered over with earth” in many regions of Anatolian is also one of these. When Anatolian dialects, historical sources and dictionary registries are compared, it is understood that this word is exactly common culture element. We can trace back of the word around Mesopotamia region languages such as Arabic, Assyrian, Hebrew, Persian, Syriac, Kurdish. A fragrant plant “Ladanum” which belongs to “Cistus” family is also known in Western languages.

Keywords: loda, Anatolian dialects, loanwords, etymology, Cistus Ladanum.